

PIJLER 5

Verantwoord gebruik van modellen

Bij het monitoren van mogelijk ongebruikelijke transacties maakt TMNL gebruik van modellen. Deze modellen worden doelmatig en verantwoord ingezet, waarbij risico's op bijvoorbeeld discriminatie worden uitgesloten. Daarbij wordt een speciale commissie met daarin onafhankelijke experts en vertegenwoordigers van de deelnemende banken betrokken.

Waarom maakt TMNL gebruik van modellen bij het monitoren van transacties?

De kerntaak van TMNL is het bij elkaar brengen van transactiedata van verschillende banken en daar betekenisvolle verbanden tussen leggen. Deze verbanden zorgen voor nieuwe inzichten en signalen op het gebied van mogelijk witwassen en terrorismefinanciering. Hiervoor is data-analyse met behulp van modellen noodzakelijk omdat dit een effectieve manier is om mogelijk criminele geldstromen te onderscheiden van reguliere geldstromen.

Banken monitoren transacties al vele jaren. Wat doet TMNL anders?

Banken zijn als poortwachters van het financiële systeem verplicht alle betaaltransacties van haar klanten te monitoren. Hierbij maken de banken al lange tijd gebruik van modellen om mogelijke signalen van witwassen en terrorismefinanciering te detecteren.

Maar criminelen bankieren vaak bij meerdere banken tegelijk en spreiden zo hun transactiestromen. TMNL neemt de best practices van de deelnemende banken over, brengt de transactiedata bij

elkaar voor de gezamenlijke monitoring en krijgt zo een compleet inzicht op mogelijk ongebruikelijke transactiepatronen. Hierdoor is TMNL in staat mogelijke criminele geldstromen te onthullen die niet zichtbaar zijn voor de individuele banken.

TMNL gebruikt modellen om mogelijk ongebruikelijke transacties te detecteren. Is er dan ook sprake van geautomatiseerde besluitvorming?

De besluitvorming is niet geautomatiseerd. De modellen brengen statistiek, technologie en data samen. Allereerst bepalen experts op het gebied

van witwasdetectie en data-science experts welke data en rekenregels bij elkaar gebracht moeten worden. Vervolgens onderscheiden de modellen de gebruikelijke en mogelijk ongebruikelijke transacties. Bij een mogelijk ongebruikelijke transactie stuurt TMNL een alert naar de bank. De bankmedewerker onderzoekt de alerts verder.

Wat doet de bank met een alert van een mogelijk ongebruikelijke transactie?

Nadat TMNL een alert heeft doorgegeven aan de bank, onderzoekt de bank aan de hand van het totale klantbeeld of deze transacties voldoen aan mogelijke kenmerken van witwassen of

terrorismefinanciering. Indien nodig nemen zij contact op met de klant. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek meldt de bank de transactie bij de Financial Intelligence Unit Nederland.

In de media zien we voorbeelden waarbij modellen kunnen leiden tot discriminatie. Hoe voorkomt TMNL dit?

TMNL gebruikt een Model risicoraamwerk, gebaseerd op onder andere de SAFEST-principes van de Nederlandsche Bank. Dit raamwerk vormt een kader waarbinnen verantwoord gebruik van Artificial Intelligence en modellen plaatsvindt. Daarnaast voert een externe auditor regelmatig onderzoek uit naar de opzet, het bestaan en wordt een speciale commissie met daarin onafhankelijke experts en vertegenwoordigers van de deelnemende banken betrokken.

TMNL heeft 5 belangrijke pijlers die altijd ten grondslag liggen aan alles wat ze zegt en doet.

[Lees meer op tmnl.nl](https://tmnl.nl)